

ԲԵՐԼԻՆԻԱՆԵՐ

ԱՆՎԻՐՈՒ ԵՒ ԹԻՐԱՆՈՎՈՒ

«Պատերազմը ծագած է թէ ոչ»։ Օրուան հետաքրքրութեան առարկայ եղող այս հարցումին բացորոշ պատասխան մը չեն բերել երկի գլխերուան և այս առաւելահետադիմները, որոնք՝ պատերազմը անխուսափելի և անմիջական նկատելով հանդերձ՝ կանխահաւ կը ցուցնեն արդէն իսկ պատերազմ ծագած ըլլալու ուրբը։ Հոյսով, զ թուականով ծնունդին հետագիր մը կը ծանուցանենք երկի իրիկուն թէ Պոնդները իրենց զօրքերը համախմբած են սահմանազրկելու վրայ և թէ այսօր պատերազմ պիտի հրատարակեն Անգլիոյ դէմ։ Իսկ այս առաւել անհամար խառնուրդի հետագիր մը, դարձաւ Լոնտոնէն, նոյն թուականով, կըսէ թէ Բարեկուտ Գլուխին հասած լուրերուն նայելով, կարող եմ ասել, որ Պոնդները միայն ծանուցանելու վրայ են, որ Պոնդները թշնամութեանց պիտի սկսին 48 ժամը չ'անցած։

Ահա ասիկա երկուան թղթերով հասած Լոնտոնի, Բարեկուտ և Վինչեսթի թերթերուն վերին տեղեկութիւնները։ Մանկամիտ և ինքնուրուշ ասիկա օրուան թուականով։

Վինչեսթի զուգորդ երկի հաւ մը խոսքում Թրանսիլի մը պէտք է լուսն թէ Անգլիոյ չի կրնար այլ եւս բաւական չանայ որ տար հպատակները Թրանսիլի իրենց փողովն մէջ ընդունուն են ընտանեակ իրաւունքը վայելեն։ Անգլիոյ պահակաւորները արդարապէս են այն իրաւունքով զոր իւրաքանչիւր տէրութիւն ունի՝ իր հպատակները պաշտպանելու համար։

Անգլիոյ ինքնուրուշ պիտի գումարին՝ պատերազմի պատրաստութեան մեծամեծ ծախսերուն վերաբերող տեղեկութիւնները համար։

Լոնտոնէն անցեալ չորեքշաբթի թուականով կը հետաքրքրէ թէ մտահոգութիւնը և յուզումը հետզհետէ կ'աւելանան Բրեքսթիլի մէջ որդուած է դէմ դնել և Լոնտոնի մէջ ալ յարակիցները պատրաստութիւն Զինուորական մասաւորութեան քանդակները զուգորդական հրաման ստացած են՝ հարաւային Աֆրիկէ ուղեւորելու։ Անգլիոյ ազատականները սկսած են սիւսիկ իրենց թմուր թելին։ Սըր Ռիլեմէ Հարթթը, ինչպէս ծանուցանեց արդէն, թիւային մէջ նամակ մը հրատարակելով ընդհատեց Պ. Չէմպլընը։ Ապառախական կառակցութեան ուրիշ անդամներ ալ գէշ խաղ մը խաղացած են երեւան հանդիմ գաղթիկին նախարարին 1881ին արտասանած հաւերը Թրանսիլի մը վրայ։ Այդ հաւերուն մէջ, զոր Փայլոյ այն առեւ հրատարակեց, զոր Չէմպլընէ կ'ըսէ, «եւս այժմ չեմ ուզեր խօսիլ բարոյականին վրայ արարելի մը որով Թրանսիլի անխուսափելի պիտի ընդունի, բայց կ'ուզեմ որ վայելեան մը խորհուրդ անոր ունենալի հետեւանքներուն վրայ։ Թրանսիլի միտմանը պէս մեծ երկի մըն է։ ուստի թէ բռնի ուժի զինել հարկաւորութեան 15-20,000 հոգեկոց մնացուն բաւանի մը պէտք ունինք, որ ալս զի կարեւորը զայն գրաւել, բնակիչներուն կամքին հակառակ, Պոնդ ազգը պատերազմամբ ժողովուրդը մը չէ, այլ խաղաղութիւնը և ու ճարտարագործ և քաղաքականներէ կազմուած ազգ մըն է, որ հողին բերքովը կ'ապրի, ազգ մը որ իր նախնային ժողովուրդին և ազատութեան անսպառնելի սէր մը։ Միթէ ասիկա այն տեսակ յատկութիւն մը չ'է որով պիտի ըլլայ ամէն Անգլիացիին Միթէ աստիք անգլիական ազգին առանձնապահութիւնը կազմող տարրերուն իրենց չ'են։ Միթէ այդ տեսակ ազգի մը դէմ պիտի ժողովուրդ զէնքերու ահաբեկ բաղձուն Պ. Չէմպլընն այս խաղերը արտասանած է Պրիմիէմի մէջ 1881 յունիս 7ին։

Գաղթիկին նախարարը, 1881ին պայմանագրութիւնէն ետք ալ, այսինքն նոյն տարուան յունիս 5ին հաւ մը խոսելով ըսեց է, «Զեմ ընդունելի որ Անգլիոյ զինուոր զօրաւոր ու նուազ յարգելի եղած ըլլայ՝ պարզ է քան անհերքելի որ իրենց հաւատարմութիւն մը չ'ընել ուղած չ'ըլլաւ ինչպէս Զեմ ընդունելի որ Անգլիացի մը պատրաստ ըլլայ ծախար խառնահինգիս ալ պատմութիւն համար թէ քանի որ հազար ազգաբնակիչները զուգորդած են՝ վերստին ձեռք բերուած ազատութիւններուն և երկրին պաշտպանութեան համար։ Ուրիշ կենսական կորուսած չ'ըլլաւ մասին Ստուտի շնորհակալութիւն յայտնելու համար։

Այս բոլոր ճառերը, որոնք երեւան կը հանուին Պ. Չէմպլընի նախկին և այժմու ընթացքին մէջ և հախուսութիւն մը ցոյց տալու նպատակով, լրագրիչներու մէջ սեփականելով կը հրատարակուին։

Նոյնանգլիացիները կը հետաքրքրեն թէ ընդունելու հրացան բաժանելու համար զոտիւրդ իրենց կը շարունակուին։ Ամենքն ալ պատուէր ստացած են առաջին հրամանին անկեղծ պատրաստ ըլլալու։

Բրեքսթիլի պատրաստութիւն կը հետաքրքրէ թէ հետագրական թիւեր կը հաստատուին և թէ զրահպատակ կառավարող մը անկեղծ անցել է Լոնտոնից ու Տրիսթի երթալու համար։ Տրիսթի մէջ անգլիական բանակաւոր ունի 1726 հետեւող զինուոր ու սպայ, 460 հետեւող և իբրան հերետառն մը։

Բարեկուտ Գլուխին կը հետաքրքրեն թէ կ'ընդունին անուան հետագրի մը նախքով, անգլիացի զինուորները զրաւոր են

քաղաքը՝ երկաթուղին զինը ու կայարանը պաշտպանելու համար։

Թրանսիլի կառավարութիւնը միտ յարաբերութեան մէջ է Օւսմանի անկախ պետութեան կառավարութեան հետ։

Անգլիոյ կառավարութեան վերին հետաքրքրութեան հրատարակութիւնը մեծ ձգտում առաջ բերած է Բրեքսթիլի մէջ Թրանսիլի կառավարութիւնը սկսած է ընտրել այն պայմանը որոնք պատերազմի տեսն իր զօրքերը պիտի վարեն։ Թրանսիլի կառավարութեան կ'ուզուի պահանջ օրկանք՝ վոյսքիմ՝ սպայէն կը խօսի։

Հարաւային Աֆրիկէն իր հիմերէն պիտի զգոյնք, եթէ Անգլիոյ կառավարութիւնը, կարճ միջոց մը մէջ, չ'իտաւանայ դադարեցնել իր զօրքերուն քանակը ելլելը։ Արեւմտահայկան ստալքը առեկալ համար Պոնդները պատրան ստիպել հարաւային Աֆրիկէ զինուած բրիտանական զօրքերը, որպէս զի վար դնեն իրենց գէնքերը, ուրիշ ետքը հաշտարար կարգադրութիւն մը պիտի կրնայ ըլլալ Մեծն Բրիտանիոյ հետ։ Թրանսիլի պէտք է 24 և կամ ամէնէն շատը 48 ժամ պայմանաւոր տայ Անգլիոյ, անհրաժեշտ պահանջութիւնները տալու համար։

Քիոնիէն Զայրուկէն և քանի մը կ'ուզուի անգլիական լրագրիչները, զատ ուրիշ չ'ըզոք զիրք մը բռնած են, գերմանական միւս բոլոր թերթերը շատ չ'ուզուի կառավարութեան ցոյց իր ան Անգլիոյ դէմ։ Համարուի որ նախկին իրենց կ'ըսէ, «Անգլիոյ մը կարելի չէ յարձակիլ Անգլիոյ մէջ, ոչ ալ Աֆրիկէի մէջ։ Այն տէրութիւնները, սակայն, որոնց շահերը կը հակառակին Անգլիոյ շահերուն, կրնայ ըլլալ որ համաձայնին որպէսզի Ռուսիոյ ճնշում բանեցնելով, Հնդկաստանի մէջ Անգլիոյ զինուոր վտանգէ։ Միայն այդ կերպով կարելի է չ'ընել այն գերաւորութիւնը զոր Անգլիա մինչեւ հիմա գործածած է սպիտակ տնտի կերպով։

Բայց Զայրուկէն ալ նոյն տեսակութիւնները պարզելով կը պնդէ որ Գերմանիա Անգլիոյն աւելի Ռուսիոյ քարէն կառավարութիւնը ձեռք բերելու աշխատէ։

Նոյնանգլիացիները կը հետաքրքրեն Մարնիկի Բաթի թէ Պոնդներու պատերազմի յատկապէս մէջ կ'այ նաեւ ալ պարագան թէ երկու հազար հոգի պիտի զրկուին Ռուսիոյ ուր Անգլիացիները այնչափ զօրաւոր չ'են։ Պոնդները այդ տեղը քանդելէ ետքը պիտի յանձնեն ընկերներուն ձեռքը։ Ուրիշ բանակ մը, տարբեր հազար հոգիէ բաղկացած, պիտի քանդէ նախկին գաղթականները վրայ, պիտի գրաւէ անդրեցնել և թող պիտի չ'ուսայ որ բրիտանական զօրքեր ցամաք ելլեն։ Անգլիական լրագրիչներու բոլոր թղթակիցները երկու կը յայտնեն թէ Պոնդները անմիջապէս պիտի գրաւեն նախարար Անգլիացիներն ալ իրենց կողմէն պատրաստութիւն այդ համաձայնութեան դէմ, որով Լէնինսկի կ'ըսէ զօրաւոր կերպով գրաւած են։ Անգլիա վայելեցնել յանձնարարած է Մ. Նահանգացի հարաւային Աֆրիկէ զինուորը համար։ Միկալայի մեծ վաճառատուն մը որ ձիւս առեւտուրով կը զբաղի, Լոնտոնէն հետագրի տեսքեր է գնել թրանսիլի և պաշարի սպայ բաշտելու յատուկ ձիւր զարմի որ գտնէ և իւրաքանչիւր մէկ զինն է 22-24 անգլիական ուրիշ և եւս Օրկանիս հաւանագրութեան Անգլիա երբ հազար ջորի պիտի զրէ հարաւային Աֆրիկէ։ Միկալայ տարբեր հազար ջորի պիտի զրկուին և Անգլիա կ'ըսէ, «Երբ հազար ջորի պիտի զրկուին, աւելի անհոգեմ որոնք Բուլգարի պատերազմին տեսն ծառայած են։ Անգլիոյ զանազան գաղթականներն ալ զինուոր և սպայ պիտի զրկուին։

Բայց ինչ Բրեքսթիլի թղթակիցը տեսակցութիւն մը ունեցել է նախագրութեան Գերմանիոյ հետ նախագահ ըսել է թէ խաղաղութիւնը պահպանելու համար ձեռքէն եկած ըրած է և թէ Պ. Չէմպլընի առաջարկած խառն յանձնագործող ալ ընդգրկած է, սակայն տար հախուսակ, ամէն կողմ անգլիական զօրքերու հաւաքումը պատրաստելի ըրած է պատերազմը։ Անգլիոյ սեպտ. 12ին ընտանգութիւնը, յարեմ է Պ. Բրեքսթիլ, մերժուած է, որով հետեւեւ թէ ընդունելու Թրանսիլիա Ռուսիոյ վերջինները տարրերուն ձեռք յանձնուած պիտի ըլլան։ Թղթակիցը հարցուցեր է Պ. Բրեքսթիլ թէ կ'ընդունի է որ խաղաղութիւնը պահպանուի։ Նախագահը պատրաստութիւն թէ Անգլիոյ կառավարութիւնը թէ ուրիշ, յուսով է։

Լոնտոնէն սեպտ. 29 թուականով կը հետաքրքրեն թէ չ'ընդունաւ մը որ հարաւային Աֆրիկէ զինուորը հրետանիները կը տանել, կ'ախտան արտելով ստիպուին է կենալ։ Ուրիշ չ'ընդունաւ մըն ալ որ հրետանին կը տանել, մեզմեկ խաղաղութիւնը ձեռնադրով կեցեր է։

Թրանսիլի կառավարութիւնը, կ'ըսէ Բրեքսթիլից սեպտ. 29 թուականէ հետագր մը, պատերազմի տեսն ձեռք առնուելով միջոցներուն համար յայտարարութիւն մը հրատարակած է թէ հանգիստ մը զօրքները պիտի տանել իրենց ախտաբուրժիաները և թէ անոնց պաշտպանութեան համար պէտք եղածը պիտի գործարարուի։ Պատերազմի տեսն հանգիստ հանգիստ ունեցնել կառավարութեան պիտի յանձնուին զրաւ կ'ընդունաւ համար, ուրիշ աւելած ունեցնել պատերազմին ետքը պիտի վերադառնան։ Անգլիացիները սպայ զինուորը Թրանսիլի իրենց կ'ընդունաւ երկու կողմ պիտի ըլլայ։

Բրեքսթիլից սեպտ. 29 թուականով հետագրի մը կը ծանուցանէ թէ հինգ հազար բրիտ զինուորներ, երկու դաւա

տային հրետանիով վաւարուած զանգեր են։ Ուրիշ 500 հոգի ալ պիտի երթան։ Զինուորական չընտանիներուն մէջ մեծ գործունէութիւն կը տրէ։ Ուրիշ զինուորական լրագրիչները իրենց պատրաստութիւնը իրենց կը պատրան։ Ուստի պատրաստուած է որ առաջին հրամանին անկեղծ պատրաստ ըլլան։

Տուրքաքէն (Նաթալ) նոյն թուականով հետագրի մը նայելով, նախկին զաւտային Թիւրքաքէնիցներու գունդերը, Տուրքաքէն թիւրքա հետեւաները և նախկին յատկապահ հնդկազօրքերը հրաման ստացել են անմիջապէս Լիտուանիա երթալու։

Մէլպուրնի սեպտ. 29 թուականով կը հետաքրքրեն թէ Աւստրալիոյ բոլոր գաղթականներուն, բացի նոր Զէլանդիայէն, զինուորական բոլոր հրամանատարները նոյնպէս հոս գումարուելով խորհրդակցել են զինուորական զօրքերին մը հարաւային Աֆրիկէ զինուորական համար։ Գաղթականները ամէն կողմերը գաղթական կառավարութիւնը Բրեքսթիլի մէջ մինչեւ հիմա 1400 հոգի ներկայացած են այդ նպատակով։

Լոնտոնէն կը հետաքրքրեն թէ Անգլիոյ և Թրանսիլի միջեւ թշնամութիւններու սկսած օրը Անգլիա Տէլաբայի ծովածոցը պիտի գրաւէ, Գերմանիոյ և Բարսիլիայի հաւանութեան։

Պոնդները մէջ թէ եւ ամէն օր գումարուներ տեղի կ'ունենան։ Թրանսիլի օգնելու համար զօրախմբ մը զրկուին նպատակով, սակայն անհիմն է այն լուրը թէ Վինչեսթի սպաններ անհամաձայն արձակուրդ ուղած ըլլան, Թրանսիլի բանակին մէջ ծառայելու համար։

Թրանսիլի անգլիական զօրքերուն ընդհանուր հրամանատար Սըր Բլաւերը Պոնդը զօրաւոր զարթոյց օրը Անգլիայէն ճամբայ պիտի ելլէ իր պաշտպանութիւնը երթալու համար։ Անգլիոյ պատերազմական նախարարը ամէն օր կ'արեւոր խորհրդակցութիւններ կը կատարէ բարձրագոյն տեսչաներու հետ։ Անգլիոյ կառավարութիւնը երկու շաբաթ մը լարանք որոնք հիւանդանոցի տեղ պիտի ծառայեն։ Անգլիա աւարտած է զինուորական պատրաստութիւնները։ Ընդամենը վախճան հազար զինուոր կողմ ու պատրաստ են։

Իտալիա գտնուող անգլիացի սպաններ հրաման ստացել են 20,000 ջորի զինուոր հարաւային Աֆրիկէ զրկել։

Տրեքսիլի մը համար կ'ըսուի թէ կ'ընդունաւ Բարեկուտ գաղթի։

ԻՏԱԼԻԱՅ արտաքին գործոց նախարար Վիտթորիո Վեմուսի մարգիթը որդած է քաղաքի քաղաքական կենտրոն։ Ուրիշները պիտի արժանանայ, կ'ըսէ Բարեկուտ հետագրի մը։

ԱՆԿԻՍՏ ՆԱԽԱՐԱՐՈՐԸ — Անգլիոյ ծովային զաւտին շահները պարտականութիւն հրահանգները զօրքներուն պարագանքը երեւան հանուցանել Բարեկուտի նախարարին մէջ ախտադ երիտաւորը նախարարը զարգացնելու երկու օրինակ մասնագործարարին առեկալով նախարարին Աֆրիկէ զինուորը համար։ Միկալայի մեծ վաճառատուն մը որ ձիւս առեւտուրով կը զբաղի, Լոնտոնէն հետագրի տեսքեր է գնել թրանսիլի և պաշարի սպայ բաշտելու յատուկ ձիւր զարմի որ գտնէ և իւրաքանչիւր մէկ զինն է 22-24 անգլիական ուրիշ և եւս Օրկանիս հաւանագրութեան Անգլիա երբ հազար ջորի պիտի զրէ հարաւային Աֆրիկէ։ Միկալայ տարբեր հազար ջորի պիտի զրկուին և Անգլիա կ'ըսէ, «Երբ հազար ջորի պիտի զրկուին, աւելի անհոգեմ որոնք Բուլգարի պատերազմին տեսն ծառայած են։ Անգլիոյ զանազան գաղթականներն ալ զինուոր և սպայ պիտի զրկուին։

Բայց ինչ Բրեքսթիլի թղթակիցը տեսակցութիւն մը ունեցել է նախագրութեան Գերմանիոյ հետ նախագահ ըսել է թէ խաղաղութիւնը պահպանելու համար ձեռքէն եկած ըրած է և թէ Պ. Չէմպլընի առաջարկած խառն յանձնագործող ալ ընդգրկած է, սակայն տար հախուսակ, ամէն կողմ անգլիական զօրքերու հաւաքումը պատրաստելի ըրած է պատերազմը։ Անգլիոյ սեպտ. 12ին ընտանգութիւնը, յարեմ է Պ. Բրեքսթիլ, մերժուած է, որով հետեւեւ թէ ընդունելու Թրանսիլիա Ռուսիոյ վերջինները տարրերուն ձեռք յանձնուած պիտի ըլլան։ Թղթակիցը հարցուցեր է Պ. Բրեքսթիլ թէ կ'ընդունի է որ խաղաղութիւնը պահպանուի։ Նախագահը պատրաստութիւն թէ Անգլիոյ կառավարութիւնը թէ ուրիշ, յուսով է։

Լոնտոնէն սեպտ. 29 թուականով կը հետաքրքրեն թէ չ'ընդունաւ մը որ հարաւային Աֆրիկէ զինուորը հրետանիները կը տանել, կ'ախտան արտելով ստիպուին է կենալ։ Ուրիշ չ'ընդունաւ մըն ալ որ հրետանին կը տանել, մեզմեկ խաղաղութիւնը ձեռնադրով կեցեր է։

Թրանսիլի կառավարութիւնը, կ'ըսէ Բրեքսթիլից սեպտ. 29 թուականէ հետագր մը, պատերազմի տեսն ձեռք առնուելով միջոցներուն համար յայտարարութիւն մը հրատարակած է թէ հանգիստ մը զօրքները պիտի տանել իրենց ախտաբուրժիաները և թէ անոնց պաշտպանութեան համար պէտք եղածը պիտի գործարարուի։ Պատերազմի տեսն հանգիստ հանգիստ ունեցնել կառավարութեան պիտի յանձնուին զրաւ կ'ընդունաւ համար, ուրիշ աւելած ունեցնել պատերազմին ետքը պիտի վերադառնան։ Անգլիացիները սպայ զինուորը Թրանսիլի իրենց կ'ընդունաւ երկու կողմ պիտի ըլլայ։

Բրեքսթիլից սեպտ. 29 թուականով հետագրի մը կը ծանուցանէ թէ հինգ հազար բրիտ զինուորներ, երկու դաւա

տային հրետանիով վաւարուած զանգեր են։ Ուրիշ 500 հոգի ալ պիտի երթան։ Զինուորական չընտանիներուն մէջ մեծ գործունէութիւն կը տրէ։ Ուրիշ զինուորական լրագրիչները իրենց պատրաստութիւնը իրենց կը պատրան։ Ուստի պատրաստուած է որ առաջին հրամանին անկեղծ պատրաստ ըլլան։

Տուրքաքէն (Նաթալ) նոյն թուականով հետագրի մը նայելով, նախկին զաւտային Թիւրքաքէնիցներու գունդերը, Տուրքաքէն թիւրքա հետեւաները և նախկին յատկապահ հնդկազօրքերը հրաման ստացել են անմիջապէս Լիտուանիա երթալու։

Մէլպուրնի սեպտ. 29 թուականով կը հետաքրքրեն թէ Աւստրալիոյ բոլոր գաղթականներուն, բացի նոր Զէլանդիայէն, զինուորական բոլոր հրամանատարները նոյնպէս հոս գումարուելով խորհրդակցել են զինուորական զօրքերին մը հարաւային Աֆրիկէ զինուորական համար։ Գաղթականները ամէն կողմերը գաղթական կառավարութիւնը Բրեքսթիլի մէջ մինչեւ հիմա 1400 հոգի ներկայացած են այդ նպատակով։

Լոնտոնէն կը հետաքրքրեն թէ Անգլիոյ և Թրանսիլի միջեւ թշնամութիւններու սկսած օրը Անգլիա Տէլաբայի ծովածոցը պիտի գրաւէ, Գերմանիոյ և Բարսիլիայի հաւանութեան։

Պոնդները մէջ թէ եւ ամէն օր գումարուներ տեղի կ'ունենան։ Թրանսիլի օգնելու համար զօրախմբ մը զրկուին նպատակով, սակայն անհիմն է այն լուրը թէ Վինչեսթի սպաններ անհամաձայն արձակուրդ ուղած ըլլան, Թրանսիլի բանակին մէջ ծառայելու համար։

Թրանսիլի անգլիական զօրքերուն ընդհանուր հրամանատար Սըր Բլաւերը Պոնդը զօրաւոր զարթոյց օրը Անգլիայէն ճամբայ պիտի ելլէ իր պաշտպանութիւնը երթալու համար։ Անգլիոյ պատերազմական նախարարը ամէն օր կ'արեւոր խորհրդակցութիւններ կը կատարէ բարձրագոյն տեսչաներու հետ։ Անգլիոյ կառավարութիւնը երկու շաբաթ մը լարանք որոնք հիւանդանոցի տեղ պիտի ծառայեն։ Անգլիա աւարտած է զինուորական պատրաստութիւնները։ Ընդամենը վախճան հազար զինուոր կողմ ու պատրաստ են։

Իտալիա գտնուող անգլիացի սպաններ հրաման ստացել են 20,000 ջորի զինուոր հարաւային Աֆրիկէ զրկել։

Տրեքսիլի մը համար կ'ըսուի թէ կ'ընդունաւ Բարեկուտ գաղթի։

ԻՏԱԼԻԱՅ արտաքին գործոց նախարար Վիտթորիո Վեմուսի մարգիթը որդած է քաղաքի քաղաքական կենտրոն։ Ուրիշները պիտի արժանանայ, կ'ըսէ Բարեկուտ հետագրի մը։

ԱՆԿԻՍՏ ՆԱԽԱՐԱՐՈՐԸ — Անգլիոյ ծովային զաւտին շահները պարտականութիւն հրահանգները զօրքներուն պարագանքը երեւան հանուցանել Բարեկուտի նախարարին մէջ ախտադ երիտաւորը նախարարը զարգացնելու երկու օրինակ մասնագործարարին առեկալով նախարարին Աֆրիկէ զինուորը համար։ Միկալայի մեծ վաճառատուն մը որ ձիւս առեւտուրով կը զբաղի, Լոնտոնէն հետագրի տեսքեր է գնել թրանսիլի և պաշարի սպայ բաշտելու յատուկ ձիւր զարմի որ գտնէ և իւրաքանչիւր մէկ զինն է 22-24 անգլիական ուրիշ և եւս Օրկանիս հաւանագրութեան Անգլիա երբ հազար ջորի պիտի զրէ հար

[illegible]